

Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2024
(OR. en)

9638/24

DEVGEN 69
FIN 434
ACP 46
RELEX 625

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 7 Μαΐου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπείες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7799/24

Θέμα: Ετήσια έκθεση του 2023 σχετικά με την εφαρμογή των μέσων εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2022
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (7 Μαΐου 2024)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπείες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ετήσια έκθεση του 2023 σχετικά με την εφαρμογή των μέσων εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2022, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 4021η σύνοδό του στις 7 Μαΐου 2024.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ετήσια έκθεση του 2023 σχετικά με την εφαρμογή των μέσων εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2022

1. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της ενίσχυσης των διεθνών εταιρικών σχέσεων της ΕΕ, ιδίως στη σημερινή δύσκολη γεωπολιτική συγκυρία, η οποία σηματοδοτείται από τις συνέπειες του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, την αυξημένη αστάθεια στη Μέση Ανατολή, το Σαχέλ και άλλες περιοχές του πλανήτη, τις παρατεταμένες οικονομικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές και υγειονομικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και τη συνεχιζόμενη κλιματική κρίση και την κρίση βιοποικιλότητας. Τα μέσα εξωτερικής δράσης της ΕΕ και η στρατηγική Global Gateway αποτελούν βασικά εργαλεία για τη συνεργασία με τους εταίρους, την ενίσχυση της πολυμέρειας, την προάσπιση των δημοκρατικών αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την προώθηση του γεωπολιτικού ρόλου και των προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ, μέσω της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη».
2. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, συλλογικά, είναι ο μεγαλύτερος αναπτυξιακός εταίρος και εμπορικός συνασπισμός στον κόσμο, κορυφαίος παγκόσμιος επενδυτής και ο δεύτερος μεγαλύτερος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, βάσει προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», παρείχαν συλλογικά 92,1 δισ. EUR το 2022, ποσό που αντιστοιχεί στο 42 % της παγκόσμιας επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας (ΕΑΒ). Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της συμβάλλουν στην εξάλειψη της φτώχειας, στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας της βιοποικιλότητας, στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της ανισότητας των φύλων, και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της ειρήνης και της σταθερότητας — μεταξύ άλλων μέσω της συνδυαστικής προσέγγισης ανθρωπιστικής βοήθειας, ανάπτυξης και ειρήνης και της ανθρωπιστικής δράσης που βασίζεται στις ανάγκες και σε αρχές και λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου — και προάγοντας τις βιώσιμες επενδύσεις, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία, τη χρηστή διακυβέρνηση και το κράτος δικαίου. Τα εξωτερικά μέσα της ΕΕ έχουν καίρια σημασία για την αύξηση της συνοχής μεταξύ των πολιτικών της ΕΕ που αφορούν την ανάπτυξη, τα εξωτερικά θέματα, το κλίμα, το εμπόριο και την ασφάλεια, καθώς και για την προβολή σε παγκόσμιο επίπεδο του ηγετικού ρόλου, της υπευθυνότητας και της αλληλεγγύης της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της επιβεβαιώνουν ότι η συνοχή των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί σημαντική αρχή για την επίτευξη αποτελεσματικότερης αναπτυξιακής συνεργασίας.
3. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των μέσων εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2022, η οποία αναδεικνύει τις εταιρικές σχέσεις της ΕΕ και τα αποτελέσματά τους. Οι εν λόγω εταιρικές σχέσεις βασίζονται στην πολιτική βούληση αμοιτέρων των πλευρών, σε κοινές αξίες και κοινά συμφέροντα, στην αρχή της αποτελεσματικής πολυμέρειας που έχει ως πυρήνα τα Ηνωμένα Έθνη, στην προώθηση της βιωσιμότητας και στον σεβασμό των οικουμενικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας, της χρηστής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου.

4. Το Συμβούλιο εκτιμά το γεγονός ότι η έκθεση καλύπτει τις βασικές πτυχές της χρηματοδοτικής στήριξης που παρέσχε η ΕΕ το 2022 όσον αφορά τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις και την αναπτυξιακή πολιτική, την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, την ανθρωπιστική βοήθεια και την πολιτική προστασία, την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ, την ειρήνη, την ασφάλεια και την άμυνα, την αντιμετώπιση κρίσεων και την ετοιμότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, την ισότητα των φύλων και τη στήριξη των στόχων της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την προσπάθεια της έκθεσης να αναδείξει τον τρόπο με τον οποίον η εξωτερική δράση της ΕΕ, με τα διάφορα μέσα της, τη στρατηγική Global Gateway και την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ, συμβάλλει στον γεωπολιτικό ρόλο, τις προτεραιότητες για την ειρήνη και την ασφάλεια και τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει αλλά και υπερβαίνει και συμπληρώνει την ΕΑΒ.
5. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει επίσης τη συμβολή της έκθεσης στην αναφορά στοιχείων σχετικά με την πραγμάτωση της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και των σχετικών 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στην τρέχουσα δεκαετία δράσης, παράλληλα με τη συμφωνία του Παρισιού και τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία της ετήσιας έκθεσης για τη διαφάνεια και τη λογοδοσία όσον αφορά την εξωτερική δράση της ΕΕ, καθώς και για τον στρατηγικό προβληματισμό και την επικοινωνία. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την έκθεση ως χρήσιμο εργαλείο παρακολούθησης για τον έλεγχο της εφαρμογής των μέσων εξωτερικής δράσης της ΕΕ σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης της στρατηγικής Global Gateway.
6. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έμφαση που δίνεται στο γεωγραφικό κεφάλαιο, στο οποίο περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίον η εξωτερική δράση της ΕΕ συμβάλλει στις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ σε κάθε περιοχή στην οποία αναπτύσσεται. Όσον αφορά το θεματικό κεφάλαιο, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση ιδίως για την έμφαση που δίνεται στην ανθρώπινη ανάπτυξη, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υγεία, την κοινωνική προστασία, την ισότητα των φύλων, την εκπαίδευση και την επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια, καθώς και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ανθρώπινη ανάπτυξη της 14ης Ιουνίου 2021.
7. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έμφαση που δίνει η έκθεση στην καίρια στήριξη που παρέχει η ΕΕ στην Ουκρανία και στις γειτονικές χώρες που πλήττονται από τον πόλεμο, καθώς και στις προσπάθειες αντιμετώπισης των περιφερειακών και παγκόσμιων συνεπειών του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και του αντίκτυπου στις πλέον ευάλωτες ομάδες, ιδίως όσον αφορά την επισιτιστική και την ενεργειακή ασφάλεια. Το Συμβούλιο παροτρύνει την Επιτροπή να εξακολουθήσει να τονίζει τη στήριξη που παρέχει η ΕΕ για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι οι ενωσιακές προσπάθειες στήριξης της Ουκρανίας δεν έχουν αποβεί εις βάρος της στήριξης άλλων χωρών εταίρων, ιδίως λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και πλέον ευάλωτων χωρών.

8. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι ανάγκη να υιοθετηθεί ολοκληρωμένη και συνεκτική ανταπόκριση της ΕΕ σε εξωτερικές κρίσεις και συγκρούσεις, μεταξύ άλλων με τα μέσα εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Βασικές πτυχές στο πλαίσιο αυτό είναι η πρόληψη των συγκρούσεων μέσω επίκαιρης ανάλυσης και έγκαιρης δράσης, η στήριξη της ειρηνευτικής διαμεσολάβησης και του διαλόγου, η οικοδόμηση της ειρήνης και της ανθεκτικότητας και η σφυρηλάτηση διεθνών και περιφερειακών εταιρικών σχέσεων στον τομέα της ειρήνης, της ασφάλειας και της άμυνας. Η ευελιξία και η ικανότητα ανταπόκρισης των στρατηγικών της ΕΕ θα έχουν κρίσιμη σημασία για τη διατήρηση της ευστοχίας και της αποτελεσματικότητας σε ένα δυναμικό διεθνές περιβάλλον.
9. Το Συμβούλιο εκτιμά το γεγονός ότι η έκθεση περιλαμβάνει τη στήριξη της ΕΕ για την αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων συνεπειών της πανδημίας COVID-19, τη διεθνή ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της υγείας και τις δεσμεύσεις της ΕΕ όσον αφορά τη χρηματοδότηση για το κλίμα και την προστασία της βιοποικιλότητας. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση για το κλίμα αφορά δράσεις τόσο μετριασμού όσο και προσαρμογής και φθάνει μέχρι τις πλέον ευάλωτες κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυσσόμενων μικρών νησιωτικών κρατών (AMNK). Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την προσοχή που δίνει η έκθεση στη μετανάστευση και την αναγκαστική εκτόπιση. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία του σχεδιασμού, της χρηματοδότησης και της υλοποίησης πρωτοβουλιών της ΕΕ για την αντιμετώπιση της αντικανονικής μετανάστευσης και των βαθύτερων αιτίων της και για την αντιμετώπιση της αναγκαστικής εκτόπισης, μέσω της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη».
10. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό η εξωτερική δράση της ΕΕ να τηρεί τις αρχές της αποτελεσματικής αναπτυξιακής συνεργασίας, ιδίως για να εξασφαλίζεται η επιχειρησιακή ικανότητα των εξωτερικών μέσων της ΕΕ να επιτυγχάνουν αποτελεσματικά τους στόχους και τις φιλοδοξίες που καθορίζονται στα αντίστοιχα νομικά τους πλαίσια, με βάση την πολιτική και στρατηγική καθοδήγηση του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη συνεχή βελτίωση της υποβολής στοιχείων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ σχετικά με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο των παρεμβάσεων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων αποτελεσμάτων και των δημοσιονομικών παραρτημάτων. Το Συμβούλιο παροτρύνει την Επιτροπή να συμπεριλάβει με μεγαλύτερη προβολή στην επικείμενη έκθεση ανάλυση δεδομένων και αποτελεσμάτων σχετικά με τη συμβολή στους στόχους του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ) — Παγκόσμια Ευρώπη, καθώς και σχετικά με τη στήριξη των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 41 του κανονισμού ΜΓΑΔΣ-Παγκόσμια Ευρώπη. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη χρήση αναλυτικών δεδομένων ανά φύλο, κατά περίπτωση.

11. Το Συμβούλιο επικροτεί τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για την επίτευξη ποσοστού 32,4 % των αναλήψεων υποχρεώσεων για τη στήριξη της κοινωνικής προστασίας και της ανθρώπινης ανάπτυξης, 13,6 % για έργα που σχετίζονται με τη μετανάστευση, 9,2 % για τη στήριξη της εκπαίδευσης, καθώς και τη διαφαινόμενη τάση προς επίτευξη ποσοστού 85 % των δράσεων που συμβάλλουν στην ισότητα των φύλων. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προστασία της βιοποικιλότητας, προκειμένου να επιτευχθούν οι συμφωνηθέντες στόχοι. Το Συμβούλιο σημειώνει την καταγραφείσα πρόοδο προς την επίτευξη των θεσμικών και στρατηγικών στόχων που καθορίζονται στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων (GAP) III — «Ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στην εξωτερική δράση της ΕΕ», όπως χαιρετίστηκε στα συμπεράσματα της Προεδρίας και όπως αποτυπώθηκε στην ετήσια έκθεση.
12. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την υποβολή στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή των μέσων εξωτερικής δράσης της ΕΕ και τα επιτεύγματα της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης της στρατηγικής Global Gateway και των πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη». Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο δεσμεύεται να ενισχύσει την εστίαση στα αποτελέσματα και τη συμμετοχικότητα, να εντείνει τη διαφάνεια και την αμοιβαία λογοδοσία και να ενθαρρύνει περαιτέρω την ανάληψη ιδίας ευθύνης από τους εταίρους, ώστε να προωθήσει την αποτελεσματική αναπτυξιακή συνεργασία και μια προσέγγιση βασισμένη στις ανάγκες, καθώς και να καταπολεμήσει τη διαφθορά που αποτελεί ταυτόχρονα κίνδυνο και εμπόδιο στην ανάπτυξη. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης ότι η εκ των προτέρων και έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών, οι στενές και συμμετοχικές διαβουλεύσεις, ο συντονισμός, η οικονομική παρακολούθηση και η ευελιξία όλων των ενδιαφερομένων μερών στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» είναι απαραίτητα στοιχεία προκειμένου οι κοινές δράσεις να έχουν σταθερό και μακροχρόνιο αντίκτυπο. Το Συμβούλιο καλεί τις αντιπροσωπείες της ΕΕ να ασκήσουν πλήρως τον συντονιστικό τους ρόλο στην «Ομάδα Ευρώπη» κατά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση του ΜΓΑΔΣ στις χώρες εταίρους, με στενή συμμετοχή των πρεσβειών των κρατών μελών στο πνεύμα της καλύτερης συνεργασίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχή συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (ETBA+).
13. Το Συμβούλιο εκτιμά την έγκαιρη δημοσίευση της έκθεσης σύμφωνα με το άρθρο 41 του κανονισμού ΜΓΑΔΣ-Παγκόσμια Ευρώπη και χαιρετίζει τις προσπάθειες για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την εκπλήρωση των απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η συμπεριληπτικότητα της εξωτερικής δράσης της ΕΕ συμβάλλει στη μείωση της αστάθειας και των ανισοτήτων, στηρίζοντας παράλληλα την αξιοπρέπεια και την ανθρώπινη ανάπτυξη.

14. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη νέα προσέγγιση της στρατηγικής επικοινωνίας στον τομέα της εξωτερικής δράσης που εφαρμόζουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ. Το Συμβούλιο υποστηρίζει τις δραστηριότητες στρατηγικής επικοινωνίας καθώς και την ενίσχυση των δραστηριοτήτων αυτών για την αντιμετώπιση της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης. Η στρατηγική επικοινωνία, που διεξάγεται ταυτόχρονα σε επίπεδο κεντρικών υπηρεσιών και αντιπροσωπειών της ΕΕ, θα αυξήσει τον αντίκτυπο και την προβολή της εξωτερικής δράσης της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω των πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη», της στρατηγικής Global Gateway και άλλων δράσεων που υλοποιούνται μέσω προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων. Το Συμβούλιο παροτρύνει τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ να συνεχίσουν να στηρίζουν τις προσπάθειες αυτές με επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την οργάνωση πολιτικών αποστολών στο πλαίσιο προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» με σκοπό η ΕΕ και τα κράτη μέλη της να προβληθούν ως αξιόπιστος και έμπιστος εταίρος για την ανάπτυξη.
-